

# РОЗДІЛ 1 ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ ОСВІТИ І ПЕДАГОГІЧНОЇ ДУМКИ

УДК 664.68:631.57]:613.2

DOI: 10.58407/visnik.253201

**Гергуль Світлана**

ORCID 0000-0002-6207-7236  
Researcher ID HRD-4577-2023

Кандидат педагогічних наук,  
доцент кафедри іноземної філології та освітніх технологій,  
Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка  
(Чернігів, Україна) E-mail: svet-gergul@ukr.net

**Ольховик Марина**

ORCID 0000-0003-2789-9194  
Researcher ID GPP-4140-2022

Кандидат філософських наук, доцент,  
доцент кафедри філософії та культурології,  
Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка  
(Чернігів, Україна) E-mail: m.v.\_olkhovik@ukr.net

**Гергуль Ілля**

ORCID 0009-0008-3590-6394

Аспірант 015.39 Професійна освіта (цифрові технології),  
Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка  
(Чернігів, Україна) E-mail: hergulelijah@gmail.com

## ФОРМУВАННЯ ІНФОМЕДІЙНОЇ ГРАМОТНОСТІ УЧНІВ СТАРШОЇ ШКОЛИ У ПРОЦЕСІ ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ ГУРТКА «МАЙСТЕРНЯ МЕДІАРОЗСЛІДУВАНЬ»

У статті розглянуто актуальну проблему формування інфомедійної грамотності учнів старшої школи в умовах сучасного інформаційного суспільства. Проаналізовано педагогічні можливості гурткової діяльності як форми неформальної освіти, здатної ефективно впливати на розвиток критичного мислення, інформаційної автономності та навичок фактчекінгу в учнів. Особлива увага приділена авторській програмі гуртка «Майстерня медіарозслідувань», розробленій у межах міжнародного проекту Erasmus+ (Jean Monnet), що інтегрує європейські стандарти медіаосвіти та інструменти громадянської освіти.

**Метою статті** є теоретично обґрунтувати та експериментально перевірити педагогічні умови, зміст, форми й методи ефективного формування інфомедійної грамотності старшокласників у процесі організації діяльності гуртка «Майстерня медіарозслідувань».

**Методологія дослідження** передбачає міждисциплінарний підхід, що поєднує аналіз останніх досліджень з технологій впровадження інфомедійної грамотності в школі, педагогічні спостереження та опитування учнів. Теоретичні методи дали змогу структурувати ключові компоненти медіаосвітньої діяльності, зокрема елементи дизайн-мислення, а емпіричні – оцінити ефективність запропонованої моделі гуртка на практиці.

**Наукова новизна роботи** полягає у розробці, теоретичному обґрунтуванні та емпіричному підтвердженні моделі формування інфомедійної грамотності учнів у позаурочному освітньому форматі. Уточнено поняття «інфомедійна грамотність» в контексті неформальної освіти. Визначено педагогічні умови, що сприяють формуванню критичного мислення, інформаційної етики, здатності до протидії маніпуляціям і фейкам. Розкрито ефективність інтеграції європейських освітніх практик в український освітній контекст.

**Висновки.** Впровадження програми «Майстерня медіарозслідувань» підтвердило її ефективність як інноваційного інструменту формування інфомедійної грамотності старшокласників. Аналіз результатів анкетування засвідчив суттєве підвищення здатності учнів до критичного аналізу медіаконтенту, використання фактчекінгових інструментів та зростання толерантності у сприйнятті альтернативних точок зору. Програма поєднує аналітичну, практичну й рефлексивну складові, забезпечуючи формування ключових навичок XXI століття. Подальші дослідження доцільно зосередити на адаптації подібних підходів для молодшої школи та професійної підготовки вчителів.

**Ключові слова:** інфомедійна грамотність, учні старшої школи, галузь Освіта / Педагогіка, позаурочна діяльність, неформальна освіта.

**Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими або практичними завданнями.** У сучасному інформаційному суспільстві зростає потреба у формуванні в учнів старшої школи здатності критично сприймати, аналізувати й осмислювати медіаконтент, протистояти маніпуляціям і фейкам, що поширюються в медіапросторі. Інфомедійна грамотність виступає необхідною складовою загальної культури особистості та ключовою навичкою XXI століття. Проте шкільна освіта не завжди забезпечує належний рівень формування цих компетентностей, оскільки традиційні освітні підходи не охоплюють повною мірою навички роботи з інформацією та медіа.

Особливо актуальною постає проблема створення позаурочних освітніх форматів, зокрема тематичних гуртків, які дозволяють учням у безпечному та мотивуючому середовищі розвивати критичне мислення, навички перевірки фактів, роботи з джерелами та інформаційній етиці. У цьому контексті гурток «Майстерня медіарозслідувань» розглядається як ефективна педагогічна модель, що поєднує дослідницький підхід із розвитком інфомедійної грамотності, формує в учнів соціальну активність, аналітичне мислення та відповідальність у роботі з інформацією. Таким чином, постає проблема наукового обґрунтування, моделювання та емпіричної перевірки педагогічних умов і методів, які забезпечують ефективне формування інфомедійної грамотності старшокласників у процесі організації діяльності гуртка з інфомедійної грамотності.

**Аналіз останніх досліджень і публікацій.** Новітні дослідження зосереджені на вивченні формування інфомедійної грамотності серед учнів і студентів через різні освітні підходи. Так, Курмишева Н. підкреслює важливість суб'єкт-суб'єктної взаємодії у педагогіці для розвитку критичного мислення та медіаграмотності [3]. У своїх попередніх роботах ми акцентували увагу на підготовці майбутніх учителів-філологів, пропонуючи інтеграцію неформальної освіти та розробку алгоритмів для підвищення їхньої медіаграмотності [2]. Шурхно Н. досліджує використання інтерактивних методів на уроках української мови для розвитку інфомедійної грамотності учнів [6]. Корисним у контексті запропонованої теми є дослідження Качак Т, яка розглядає вплив дисципліни «Дитяча література та методика навчання літературного читання» на формування медіаграмотності студентів [3]. У роботі Андрієвська В. та Олефіренко Н. наголошується на роботі з медіатекстами як ключовому етапі у формуванні медіаграмотності молодших школярів [1]. Зарубіжні дослідження, такі як робота Нтамбари, демонструють ефективність медіаклубів у розвитку медіаграмотності серед учнів середніх шкіл Руанди [11]. Дослідники Кхосровджерді та Джоукар аналізують обізнаність студентів вищих навчальних закладів щодо медіаграмотності, підкреслюючи важливість навичок «знати-де» та «знати-чому» для кращого розуміння медіаконтенту [10], тоді як Гарсія досліджує вплив вітагенної інформації на підвищення рівня медіаграмотності студентів [9]. Звіти організації Media Literacy Now та NAMLE відображають сучасний стан освіти з медіаграмотності, підкреслюючи необхідність оновлення навчальних програм та професійного розвитку вчителів [13,14].

**Метою роботи** є теоретичне обґрунтування педагогічних умов, змісту, форм і методів формування інфомедійної грамотності учнів старшої школи в процесі організації діяльності гуртка «Майстерня медіарозслідувань».

**Висвітлення процедури теоретико-методологічного та/або експериментального дослідження із зазначенням методів дослідження.** Методологічну основу дослідження становлять положення особистісно орієнтованого, компетентнісного та діяльнісного підходів, загальні принципи філософії, базові положення педагогіки та психології. Задля досягнення мети дослідження, результати якого викладені в статті, було використано комплекс теоретичних (аналіз наукової літератури, моделювання,

узагальнення) та емпіричних (спостереження, анкетування, аналіз учнівських проєктів, експертне оцінювання) методів.

**Наукова новизна роботи** полягає у розробці, теоретичному обґрунтуванні та емпіричному підтвердженні моделі формування інфомедійної грамотності учнів у позаурочному освітньому форматі. Уточнено поняття «інфомедійна грамотність» в контексті неформальної освіти. Визначено педагогічні умови, що сприяють формуванню критичного мислення, інформаційної етики, здатності до протидії маніпуляціям і фейкам. Розкрито ефективність інтеграції європейських освітніх практик в український освітній контекст.

**Виклад основного матеріалу дослідження з обґрунтуванням отриманих наукових результатів.** У процесі реалізації науково-педагогічного проєкту з формування інфомедійної грамотності учнів старшої школи нами було апробовано програму студентського гуртка «Майстерня медіарозслідувань» (англ. *Media Investigation Club*) [5], розроблену в межах Міжнародної грантової програми «Європейський досвід протидії дезінформації та пропаганді: базові навички для Вчителя майбутнього» NETTING (Project: 101127022 – NETTING –ERASMUS-JMO-2023-HEI-TCH-RSCH).

Грантова програма спрямована на вивчення європейських підходів до боротьби з дезінформацією та пропагандою, інтеграцію цих знань у систему освіти України, зокрема, розвиток цифрової та інфомедійної грамотності серед майбутніх педагогів. Вона реалізується на філологічному факультеті Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка, тривалість – 26 місяців, починаючи з 1 вересня 2023 року, фінансування – ЄС Erasmus+, напрямок Жан Моне. NETTING передбачає впровадження в освітній процес магістрантів навчальної дисципліни «Європейський досвід протидії дезінформації та пропаганді», а також створення гуртка «Майстерня медіаграмотності», в якому учні старшої школи або студенти молодших курсів зможуть здійснювати власні розвідки в сфері дезінформації та маніпуляцій.

Метою діяльності гуртка є формування в молоді здатності до критичного осмислення медіаконтенту, протидії дезінформації та пропаганді, розвитку навичок інформаційної гігієни, а також толерантного ставлення до різноманітності соціокультурного середовища [5, с. 8]. Програма гуртка передбачає проведення двох занять на місяць (22 академічні години на рік) та охоплює комплекс тем, актуальних для розвитку інфомедійної грамотності в європейському та українському контексті. Мета програми полягає у розвитку здатності учнів до критичного осмислення медіаконтенту, протидії дезінформації, формування навичок інфогігієни та толерантного ставлення до різноманітності соціокультурного середовища [5, с. 8].

Структура програми охоплює 11 тематичних занять, які згруповано за блоками: розвиток когнітивних здібностей (теми 1–3), ідентичність і пропаганда (4–6), європейські стандарти (7–8), практичне застосування інструментів (9–11).

Методичне опрацювання тем свідчить про посилений акцент на розвиток рефлексивних умінь, усвідомленого ставлення до інформації та формування стійких ціннісних орієнтирів. Особливу увагу приділено таким аспектам, як виявлення когнітивних викривлень, розпізнавання соціальних стереотипів та аналіз мови ворожнечі, що в комплексі сприяє не лише розвитку критичного мислення, а й вихованню емпатії, здатності до співпереживання та етичної оцінки комунікаційних процесів.

Набір завдань у програмі [5, с. 9–10] є модульним і охоплює: аналіз медіатекстів і створення алгоритмів оцінки для різних вікових категорій; вивчення впливу соціальної реклами та створення її сценаріїв; перегляд і аналіз фільмів з медіаосвітнім потенціалом (наприклад, «Чорне дзеркало», «Хвиля»), моделювання ситуацій; створення власного інфомедійного контенту: подкастів, мемів, анонсів; кейс-методи для дослідження позитивної пропаганди, інформаційної війни та побудови моделей протидії впливам; вивчення та адаптація правових основ медіаграмотності в ЄС для українського контексту (розробка зразків законодавчої ініціативи). Завдання враховують вікові особливості старшокласників, сприяючи розвитку їхньої когнітивної самостійності, творчого підходу до розв'язання проблем, критичної роботи з цифровими джерелами інформації, а також навичок ведення соціально зрілих діалогів, що відповідає потребам їхнього інтелектуального та комунікативного зростання.

Відтак, якісний аналіз змісту програми гуртка передбачає акцент на таких критеріях: відповідність компетентнісному підходу, інтеграція сучасних європейських підходів до медіаосвіти, наявність практичних інструментів для формування інфомедійної грамотності, орієнтація на міждисциплінарність та розвиток критичного мислення.

Серед наявних тем програми варто виокремити такі, що безпосередньо формують базові компоненти інфомедійної грамотності. Так, тема 2 «Критичне мислення як основа медіаграмотності» піднімає питання інфогігієни, когнітивних викривлень та щоденного інформаційного вибору. Такий підхід є особливо актуальним для старшокласників, які стикаються з великим обсягом неперевіреної інформації у соціальних мережах та медіа [5, с. 6].

Аналіз механізмів формування громадської думки та способів інформаційного впливу (тема 3) сприяє розвитку в старшокласників критичного мислення й медіаобізнаності, що є надзвичайно важливим з огляду на їхню вікову схильність до активного пошуку ідентичності та самостійної оцінки суспільних процесів в умовах гібридних загроз. Робота з такими темами допомагає учням краще розуміти ризики інформаційної маніпуляції та усвідомлювати власну відповідальність у сфері комунікації.

Формування практичних навичок перевірки інформації через розробку індивідуального алгоритму фактчекінгу (тема 9) відповідає потребам старшокласників у розвитку автономного мислення, здатності критично працювати з цифровими джерелами та прагненні до самостійної діяльності. Завдання

побудовані так, щоб урахувати рівень когнітивного розвитку учнів, їхню потребу в особистісній самореалізації та підготовку до свідомої участі в інформаційному суспільстві [5, с. 7].

Кожен модуль програми, як зазначалось вище, супроводжується інтерактивними та проблемно-орієнтованими завданнями, розробленими з урахуванням когнітивних і комунікативних особливостей старшокласників. Завдяки цим завданням учні не лише розвивають критичне мислення та гнучкість у реагуванні на медіаімпульси, а й удосконалюють практичні навички фактчекінгу, творчого застосування цифрових технологій та базові компетентності у сфері правової медіаосвіти.

У процесі навчання учні: створюють алгоритми аналізу та оцінювання медіатекстів із орієнтацією на принципи «lifelong learning», що допомагає формувати стійкі механізми самонавчання в умовах мінливого інформаційного середовища; розробляють сценарії соціальної реклами з прогнозуванням можливих ефектів її впливу на громадську свідомість, що сприяє розвитку аналітичного мислення та розуміння механізмів суспільної комунікації; беруть участь у рольових іграх та медіасценках, побудованих на перегляді і критичному аналізі актуальних фільмів і серіалів з високим медіаосвітнім потенціалом, що розвиває навички оцінки соціальних процесів та розпізнавання маніпуляцій; створюють власний інфомедійний контент – подкасти, меми, блоги, анонси – використовуючи його як інструмент рефлексії на актуальні соціокультурні виклики та осмислення власної позиції в інформаційному просторі.

Таке поєднання аналітичних, творчих і практико-орієнтованих завдань забезпечує комплексний розвиток критичних, комунікативних та етичних компетентностей учнів, готуючи їх до відповідального сприйняття і продукування інформації в сучасному суспільстві.

Таким чином, програма поєднує у собі елементи класичної медіаосвіти (аналіз текстів, вивчення механізмів пропаганди), з практиками неформального навчання (робота в малих групах, кейс-метод, творчі завдання), що дозволяє адаптувати її до потреб старшокласників.

Окрему увагу в програмі приділено вивченню європейського досвіду інформаційної гігієни та протидії дезінформації. Так, теми 6–8 включають ознайомлення з діяльністю Європейської комісії з питань медіаграмотності, аналіз роботи європейських регуляторів аудіовізуальних послуг та спробу побудови власної медіаправової моделі [5, с. 7–8]. Завдяки цьому учні набувають не лише навичок критичного споживання контенту, але й розуміння структур, які забезпечують інфомедійний захист громадян у країнах ЄС. Також вивчаються ключові документи: Угода про асоціацію між Україною та ЄС, Звіт Єврокомісії про виконання угоди (2022), Концепція впровадження медіаосвіти в Україні (2010) тощо. Це підвищує рівень громадянської обізнаності та правової культури учнів.

Результати пілотного впровадження програми свідчать про позитивний вплив занять гуртка на формування в учнів інформаційної самостійності, здатності розпізнавати маніпулятивний контент і використовувати навички фактчекінгу в реальному житті. Аналіз анкетування (n=58), проведеного після завершення курсу, продемонстрував помітні зміни в інформаційній поведінці учасників: 84% учнів повідомили, що почали застосовувати щонайменше один інструмент фактчекінгу у щоденному споживанні інформації; 73% відзначили зростання впевненості у здатності критично аналізувати новинний контент; 65% виявили підвищення толерантності до альтернативних точок зору під час участі в дебатах.

Отже, результати анкетування підтверджують ефективність запропонованого курсу як інструменту розвитку інфомедійної грамотності старшокласників. Програма не лише підвищує рівень критичного мислення й навичок перевірки інформації, а й сприяє формуванню стійких ціннісних орієнтацій, що є необхідними для відповідальної участі в сучасному інформаційному суспільстві.

**Висновки і перспективи подальших досліджень.** Досвід впровадження програми «Майстерня медіарозслідувань» засвідчує її ефективність як інструменту розвитку інфомедійної грамотності старшокласників через активне навчання, залучення до європейських медіапрактик та формування критично-рефлексивного мислення.

Перспективи подальших досліджень полягають у поглибленому аналізі динаміки розвитку критичного мислення, стійких практик фактчекінгу та навичок соціального діалогу в міждисциплінарному контексті. Доцільним є також вивчення ефективності впровадження диференційованих завдань відповідно до рівнів медіаобізнаності учнів, а також розробка довготривалих стратегій інтеграції подібних освітніх ініціатив у формальну та неформальну освіту. Подальше емпіричне дослідження може охоплювати якісні методи – глибинні інтерв'ю, спостереження та аналіз учнівських продуктів – задля вивчення трансформації інформаційної поведінки та формування активної громадянської позиції школярів.

## References

1. Андрієвська В., Олефіренко Н., Остапенко Л. Робота з медіатекстами як ключовий етап у формуванні медіаграмотності учнів початкової школи. Відкрита освіта. 2022. №1 (38). С. 87–94. URL: <https://surl.gd/yjzwvr>. (дата звернення: 27.04.2025).  
Andriievskaya, V., Olefirenko, N., Ostapenko, L. (2022). Robota z mediatekstatmy yak kliuchovyi etap u formuvanni medihramotnosti uchniv pochatkovoї shkoly [Working with Media Texts as a Key Stage in Forming Media Literacy of Primary School Pupils]. Vidkryta osvita [Open education], 1 (38), 87–94. Retrieved from: <https://surl.gd/yjzwvr>. [in Ukrainian].

2. Гергуль С., Городнича Л., Ольховик М. Реалізація грантової програми NETTING у процесі професійної підготовки вчителів. *Вісник Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка*. 2024. Вип. 27. С. 8-13. URL: <https://surl.gd/vsmkwi>. (дата звернення: 27.04.2025).  
Gergul, S., Gorodnycha, L., Olkhovik, M. (2024) Realizatsiia hrantovoi prohramy NETTING u protsesi profesiinoi pidhotovky vchyteliv [Implementation of the grant programme NETTING IN the process of teacher training] *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Chernihivskiy kolehium» imeni T.H.Shevchenka* [Bulletin of T.H. Shevchenko National University «Chernihiv Colehium»]. 27. 8-13. Retrieved from: <https://surl.gd/vsmkwi>. [in Ukrainian].
3. Качак Т. Розвиток медіаграмотності студентів у процесі вивчення дисципліни «Дитяча література та методика навчання літературного читання». URL: <https://surl.li/iharer>. (дата звернення: 27.04.2025).  
Kachak, T. (2021). Rozvytok medihramotnosti studentiv u protsesi vyvchennia dystsypliny «Dytiacha literatura ta metodyka navchannia literaturnoho chytannia» [Development of Students' Media Literacy in the Process of Studying the Discipline «Children's Literature and Methods of Teaching Literary Reading»]. Retrieved from: <https://surl.li/iharer>. [in Ukrainian].
4. Курмишева Н. Інфомедійна грамотність у педагогічній суб'єкт-суб'єктній взаємодії. URL: <https://surl.li/udvgzu>. (дата звернення: 27.04.2025).  
Kurmysheva, N. (2023). Infomediina hramotnist u pedahohichnii subiekt-subiektunii vzaiemodii [Infomedia Literacy in Pedagogical Subject-Subject Interaction]. Retrieved from: <https://surl.li/udvgzu>. [in Ukrainian].
5. Студентський гурток «Медіарозслідування»: Програма / Колектив авторів: В. Ольховик, С. Гергуль, Л. Городнича, М. Кеда, М. Ольховик. Чернігів: НУЧК, 2023. 16 с.  
Students' Club «Media investigation»: Programme / Team of authors: V. Olkhovik, S. Gergul, L. Gorodnycha, M. Keda, M. Olkhovik. Chernihiv: NUCHK, 2023. 16 p. [in Ukrainian].
6. Шурхно Н. Формування інфомедійної грамотності на уроках української мови. Мова і культура. 2023. №26. С. 57–61.  
Shurkhno, N. (2023). Formuvannia infomediinoi hramotnosti na urokakh ukrainskoi movy [Formation of Infomedia Literacy in Ukrainian Language Lessons]. *Mova i kultura* [Language and culture], 26, 57–61. [in Ukrainian].
7. California Department of Education. Media Literacy and Digital Citizenship Lesson Plan Ideas. URL: <https://surl.lu/ioguvz>. (дата звернення: 27.04.2025).  
California Department of Education. (2023). Media Literacy and Digital Citizenship Lesson Plan Ideas. Retrieved from: <https://surl.lu/ioguvz>. [in English].
8. Democracy Ready NY. New York Students Need Media Literacy Education Now: A Policy Action Plan. Teachers College, Columbia University. URL: <https://surl.lu/kdocta>. (дата звернення: 27.04.2025).  
DemocracyReady NY. (2024). New York Students Need Media Literacy Education Now: A Policy Action Plan. Teachers College, Columbia University. Retrieved from: <https://surl.lu/kdocta>. [in English].
9. Garcia M. Improving Media Literacy Among Higher Education Students Through Vitagenic Information. URL: <https://surl.cc/nackvl>. (дата звернення: 27.04.2025).  
Garcia M. (2024). Improving Media Literacy Among Higher Education Students Through Vitagenic Information. Retrieved from: <https://surl.cc/nackvl>. [in English].
10. Ntambara J. The Role of Media Clubs in Developing Students' Media Literacy Skills in Selected Rwanda Secondary Schools. *African Journal of Educational Research and New Trends*. 2023. №11(2). URL: <https://surl.li/sckxyt>. (дата звернення: 27.04.2025).  
Ntambara, J. (2023). The Role of Media Clubs in Developing Students' Media Literacy Skills in Selected Rwanda Secondary Schools. *African Journal of Educational Research and New Trends*, 11(2). Retrieved from: <https://surl.li/sckxyt>. [in English].
11. National Association for Media Literacy Education (NAMLE). *Snapshot 2024: The State of Media Literacy Education in the U.S.* URL: <https://surl.lu/lwzrba>. (дата звернення: 27.04.2025).  
National Association for Media Literacy Education (NAMLE). (2024). *Snapshot 2024: The State of Media Literacy Education in the U.S.* Retrieved from: <https://surl.lu/lwzrba>. [in English].
12. Media Literacy Now. *Lessons Learned from Media Literacy Education Implementation in Illinois*. URL: <https://surl.lu/heomas>. (дата звернення: 27.04.2025).  
Media Literacy Now. (2023). *Lessons Learned from Media Literacy Education Implementation in Illinois*. Retrieved from: <https://surl.lu/heomas> [in English].
13. Media Literacy Now. *Media Literacy Policy Report 2023*. URL: <https://surl.li/vrqwoq>. (дата звернення: 27.04.2025).  
Media Literacy Now. (2024). *Media Literacy Policy Report 2023*. Retrieved from: <https://surl.li/vrqwoq>. [in English].
14. The Guardian Foundation. *Call on the Government to Embed News and Media Literacy into the Curriculum*. URL: <https://surl.li/keycug>. (дата звернення: 27.04.2025).  
The Guardian Foundation. (2023). *Call on the Government to Embed News and Media Literacy into the Curriculum*. Retrieved from: <https://surl.li/keycug>. [in English].

**Gergul Svitlana**

ORCID 0000-0002-6207-7236

Researcher ID HRD-4577-2023

Candidate of Pedagogical Sciences,  
Associate Professor of the Foreign Philology and  
Educational Technologies Department,  
T.H. Shevchenko National University «Chernihiv Colehium»  
(Chernihiv, Ukraine) E-mail: svet-gergul@ukr.net

**Olkhovyk Maryna**

ORCID 0000-0003-2789-9194

Researcher ID GPP-4140-2022

Ph.D. in Philosophical Sciences, Associate Professor,  
Associate Professor of Philosophy and Culturology Department,  
T. H. Shevchenko National University «Chernihiv Colehium»  
(Chernihiv, Ukraine)  
E-mail: m.v.\_olkhovik@ukr.net

**Herhul Illia**

ORCID 0009-0008-3590-6394

PhD student,

T.H. Shevchenko National University «Chernihiv Colehium»  
(Chernihiv, Ukraine) E-mail: hergulelijah@gmail.com

#### FORMATION OF INFOMEDIA LITERACY OF HIGH SCHOOL STUDENTS IN THE PROCESS OF ORGANISING THE WORK OF THE 'MEDIA INVESTIGATION WORKSHOP' CLUB

*The article deals with the topical issue of forming the infomedia literacy of high school students in the modern information society. It analyses the pedagogical possibilities of club activities as a form of non-formal education that can effectively influence the development of critical thinking, information autonomy, and fact-checking skills of students. Particular attention is paid to the author's curriculum of the 'Media Investigation Workshop', developed within the framework of the international Erasmus+ project (Jean Monnet), which integrates European media education standards and civic education tools.*

*The article aims to substantiate theoretically and experimentally test the pedagogical conditions, content, forms and methods of effective formation of high school students' infomedia literacy in organising the activities of the 'Media Investigation Workshop'.*

*The research methodology involves an interdisciplinary approach that combines the analysis of the latest research on technologies for implementing infomedia literacy at school, pedagogical observations and students' surveys. Theoretical methods allowed us to structure the key components of media education activities, including elements of design thinking, and empirical methods allowed us to evaluate the effectiveness of the proposed model of the club in practice.*

*The scientific novelty of the work lies in the development, theoretical substantiation and empirical confirmation of the model of forming students' infomedia literacy in the extracurricular educational format. The concept of 'infomedia literacy' in the context of non-formal education is clarified. The pedagogical conditions that contribute to forming critical thinking, information ethics, and the ability to counteract manipulations and fakes are identified. The effectiveness of integrating European educational practices into the Ukrainian educational context is revealed.*

*Conclusions. Implementing the 'Media Investigation Workshop' has confirmed its effectiveness as an innovative tool for developing children's infomedia literacy. The questionnaire results' analysis showed a significant increase in students' ability to analyse media content critically, use fact-checking tools, and tolerate alternative points of view. The programme combines analytical, practical, and reflective components, ensuring the development of key skills for the 21st century. Further research should focus on adapting similar primary school and teacher training approaches.*

**Keywords:** *infomedia literacy, high school students, the field of Education / Pedagogy, extracurricular activities, non-formal education.*

Стаття надійшла до редакції 05.05.2025

Рецензент – доктор педагогічних наук, професор О.О. Лілік